

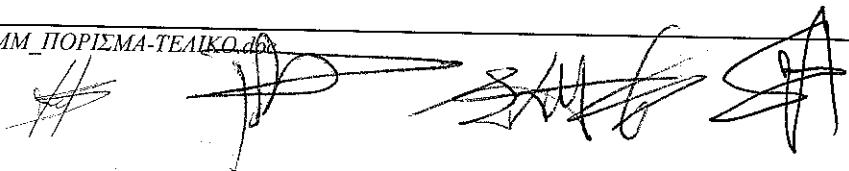
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΟΡΙΣΜΑ

**ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΚΑΙ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ
(Αποφ. Α19/Σ45/2008 Δ.Ε. Τ.Ε.Ε.)**

ΜΕΛΗ
Αραβώσης Κωνσταντίνος –Ευάγγελος, ΜΜ
Κουλουμπή Νίκη, ΧΜ
Κουκουτός Παναγιώτης, ΜΜ
Μπίκος Στυλιανός, ΧΜ
Σταματάκης Κωνσταντίνος, ΜΜ-ΧΜ

ΑΘΗΝΑ 13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΤΕΕ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΗΜ ΜΗΧ & ΜΗΧ ΜΗΧ,
ΗΛΕΚ ΜΗΧ, ΜΗΧ-ΗΛΕΚ ΜΗΧ, ΗΜΜΗΥ, ΝΑΥΠ-ΜΗΧ ΜΗΧ**

ΠΟΡΙΣΜΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

1.1.1 Με αφορμή χρονίζοντα ερωτήματα μηχανικών και της Διοίκησης προς το ΤΕΕ σχετικά με επαγγελματικά δικαιώματα μηχανικών σε συγκεκριμένες εγκαταστάσεις και συναφή θέματα, η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ εξέδωσε την Α19/Σ45/2008 Απόφαση, με την οποία συστάθηκε «επιτροπή διαιτησίας» εκ των Αραβόση Κων/νου-Ευάγγελου ΜΜ, Κουκούτού Παναγιώτη ΜΜ, Κουλουμπή Νίκης ΧΜ, Μπίκου Στυλιανού ΧΜ, Σταματάκη Κων/νου ΧΜ και ΜΜ, για να τοποθετηθεί αυτή επί των σχετικών θεμάτων. Το παρόν αποτελεί Πόρισμα της Επιτροπής, μετά από ενδελεχή μελέτη και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

1.2 Ερωτήματα

1.2.1 Όλα τα ερωτήματα συμπυκνώνονται στο ποιες ειδικότητες μηχανικών έχουν δικαίωμα υπογραφής τεχνικών εκθέσεων, διαγραμμάτων και προϋπολογισμών ειδικών κατηγοριών ‘εγκαταστάσεων’ και συγκεκριμένα για (α) πρατήρια υγρών καυσίμων, (β) κολυμβητικές δεξαμενές, (γ) εγκαταστάσεις εσωτερικού δικτύου φυσικού αερίου και υγραερίου (δ) εγκαταστάσεις ενεργητικής πυρασφάλειας (ε) εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων και (στ) άλλων συναφών θεμάτων.

1.3 Μεθοδολογία Επιτροπής

1.3.1 Η Επιτροπή προσέγγισε το θέμα σφαιρικά, εξετάζοντας το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο επαγγελματικών δικαιωμάτων μηχανικών και λαμβάνοντας υπόψη – μεταξύ άλλων - και τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, όπως αντές εκφράστηκαν σε προφορικές τους παρουσιάσεις και γραπτά υπομνήματα, αλλά και την επιστημονική και επαγγελματική δεοντολογία καθώς και τα προγράμματα σπουδών των Σχολών Χημικών Μηχανικών και Μηχανολόγων Μηχανικών ΕΜΠ.

1.3.2 Το παρόν πόρισμα συνοδεύεται από παραρτήματα, με υλικό που συνέλεξε η Επιτροπή και το σύνολο του υλικού που παραδόθηκε στην Επιτροπή στα πλαίσια των εργασιών της. Το Παράρτημα Α περιέχει την απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής ΤΕΕ για τον διορισμό της παρούσας Επιτροπής. Το Παράρτημα Β περιέχει όσα γραπτά υπομνήματα υποβλήθηκαν στην Επιτροπή. Το Παράρτημα Γ περιέχει τις απομαγνητοφωνημένες προφορικές παρουσιάσεις των ενδιαφερομένων μερών.

1.4 Το υφιστάμενο πλαίσιο επαγγελματικών δικαιωμάτων

1.4.1 (α) Επιστήμονες, επαγγέλματα, εγκαταστάσεις

1.4.1.1 Στην Ελλάδα, οι επιστήμονες έχουν λάβει από την Πολιτεία δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματός τους επί συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, με βάση την ειδικότητα του

ΤΕΕ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΜ ΚΑΙ ΜΜ

πτυχίου τους, η οποία θεωρείται ότι αντικατοπτρίζει το αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο. . Με την πάροδο των ετών και την τεχνολογική εξέλιξη, γεννώνται νέες ειδικότητες πτυχίων και οι αλληλεπικαλύψεις γνωστικού αντικειμένου ειδικοτήτων μεγαλώνουν. Έτσι, η ανάθεση τεχνικών δραστηριοτήτων μηχανικού μέσα στο ισχύον πλαίσιο αποκλειστικών επαγγελματικών δικαιωμάτων φαίνεται να γίνεται ολοένα περιπλοκότερη. Οι διπλωματούχοι μηχανικοί είναι εν γένει άτυπα χωρισμένοι σε αυτούς του «δομικού κλάδου» και αυτούς του «βιομηχανικού κλάδου». Στους δεύτερους ανήκουν οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί (MM), Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί (HM), Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί – Μηχανικοί Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (HMMHY), Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί (MHM), Ναυπηγοί Μηχανολόγοι Μηχανικοί (NMM), Χημικοί Μηχανικοί (XM), κ.ά..

1.4.1.2 Για την άσκηση του επάγγελματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου ως και του Ναυπηγού, σε σχέση με το κοινωνικό συμφέρον έχει παλαιόθεν εκδοθεί νόμος που αφορά στους MM, HM, MHM, NMM, HMMHY και μάλιστα σε συγκεκριμένες ‘εγκαταστάσεις’ ονομαζόμενες «μηχανολογικές ή ηλεκτρολογικές». Πρόκειται για τον Ν6422/1934.

1.4.1.3 Ο Ν 6422/1934 περιέχει και τον όρο «ηλεκτρομηχανολογικές» εγκαταστάσεις, ο οποίος καταργήθηκε αργότερα με το Ν.Δ. 1150/49, αλλά εξακολουθεί να χρησιμοποιείται ευρέως έως σήμερα.

1.4.1.4 Ο ως άνω νόμος αναφέρεται και στην ύπαρξη «χημικών εγκαταστάσεων» και καθορίζει την συμμετοχή διπλωματούχων ΧΜ στην άσκηση του επαγγέλματος του MM, HM, HMMHY, MHM, NMM σε αυτές (άρθρο 4).

1.4.1.5 Ο Ν 6422/34 ορίζει τον όρο «εγκατάσταση» στο άρθρο 6 περιγραφικά, αναφέροντας βασικές οικογένειες ‘εγκαταστάσεων’ στις οποίες ισχύουν τα όσα άλλα ο νόμος περιέχει αλλά χαρακτηρίζοντας τις εγκαταστάσεις αυτές συλλήβδην ως «εργασίες». Από αυτό τον χαρακτηρισμό («εργασίες») προκύπτει ότι το πραγματικό πεδίο του Ν.6422/34 είναι η εργασία συγκρότησης μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού («εγκατάσταση») σε σύνολο (π.χ. συγκρότημα παραγωγής), όπου η Πολιτεία μεριμνά για το **σύνολο παραγωγικού και εξυπηρετικού εξοπλισμού**, με τον οποίον παράγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας και διακινούνται υλικά και αντικείμενα και ότι οι αρμοδιότητες των μηχανικών αφορούν τόσο τη μελέτη, όσο και την επίβλεψη, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων.

1.4.1.6 Επιπλέον κατ’ εξουσιοδότηση του αρθρου 5 του Ν6422/34, το ΒΔ 16/17.03.1950, όπως τροποποιήθηκε από το ΒΔ 24.11/17.12.1953, ενδεικτικά απαρίθμησε και κατηγοριοποίησε, τις εν γένει μηχανολογικές εγκαταστάσεις. Αργότερα, το ΠΔ 274/1997, κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του Ν6422/34 δρισε και ενδεικτικά απαρίθμησε τις χημικές εγκαταστάσεις (ΠΔ 274/97, άρθρο 1). Σημειώνεται, ότι οι εν γένει μηχανολογικές εγκαταστάσεις είχαν ήδη οριστεί στο άρθρο 6, δια παραδειγμάτων εξοπλισμού (π.χ. λέβητες κλπ.) αλλά και λειτουργικού σκοπού (π.χ. διακίνηση καυσίμων). Το ΒΔ 16/17.03.1950 ως ισχύει σήμερα, κατηγοριοποίησε τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις με βάση τον λειτουργικό τους σκοπό. Το ΠΔ 274/97 βασίστηκε επίσης στον κύριο λειτουργικό σκοπό, διότι εκεί έγκειται η κύρια διαφοροποίηση των χημικών εγκαταστάσεων από τις μη χημικές, παρότι ο εξοπλισμός χημικών και μη-χημικών εγκαταστάσεων μπορεί σε κάποιο ποσοστό να συμπίπτει.

1.4.1.7 Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή πιστεύει ότι η απάντηση στα τεθέντα στο ΤΕΕ ερωτήματα εξαρτάται κρίσιμα από τον χαρακτηρισμό των σχετικών κατηγορίων

εγκαταστάσεων με βάση τα ως άνω νομοθετήματα, προκειμένου να καταλήξει και στο ποιος έχει δικαίωμα να τις μελετά, επιβλέπει, λειτουργεί και συντηρεί, πάντα στο πεδίο εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν 6422/34.

1.4.1.8 Η Επιτροπή επίσης πιστεύει ότι – ελλείψει καθολικά παραδεκτών ορισμών και εξαντλητικά περιγραφικών απαριθμήσεων δραστηριοτήτων στα παραπάνω νομοθετήματα - καθίσταται απαραίτητη η αντιμετώπιση των δραστηριοτήτων αυτών με βάση τον κύριο λειτουργικό τους σκοπό, όπως άλλωστε επιτάσσει η κοινή λογική. Π.χ. μία εγκατάσταση κατασκευής μεταλλικών δεξαμενών χαρακτηρίζεται κυρίαρχα μηχανολογική, παρότι ενδέχεται να περιλαμβάνει μέσα της – μεταξύ άλλων - μονάδα επιμετάλλωσης, η οποία μόνη της είναι κυρίαρχα χημική. Αντίστοιχα, μια εγκατάσταση παραγωγής πλαστικών δοχείων χαρακτηρίζεται κυρίαρχα χημική, παρότι περιλαμβάνει σοβαρή ηλεκτρολογική εγκατάσταση (υποσταθμό κλπ.) και μηχανική εγκατάσταση διακίνησης προϊόντων.

1.4.2 (β) Όρια και πεδία δικαιωμάτων

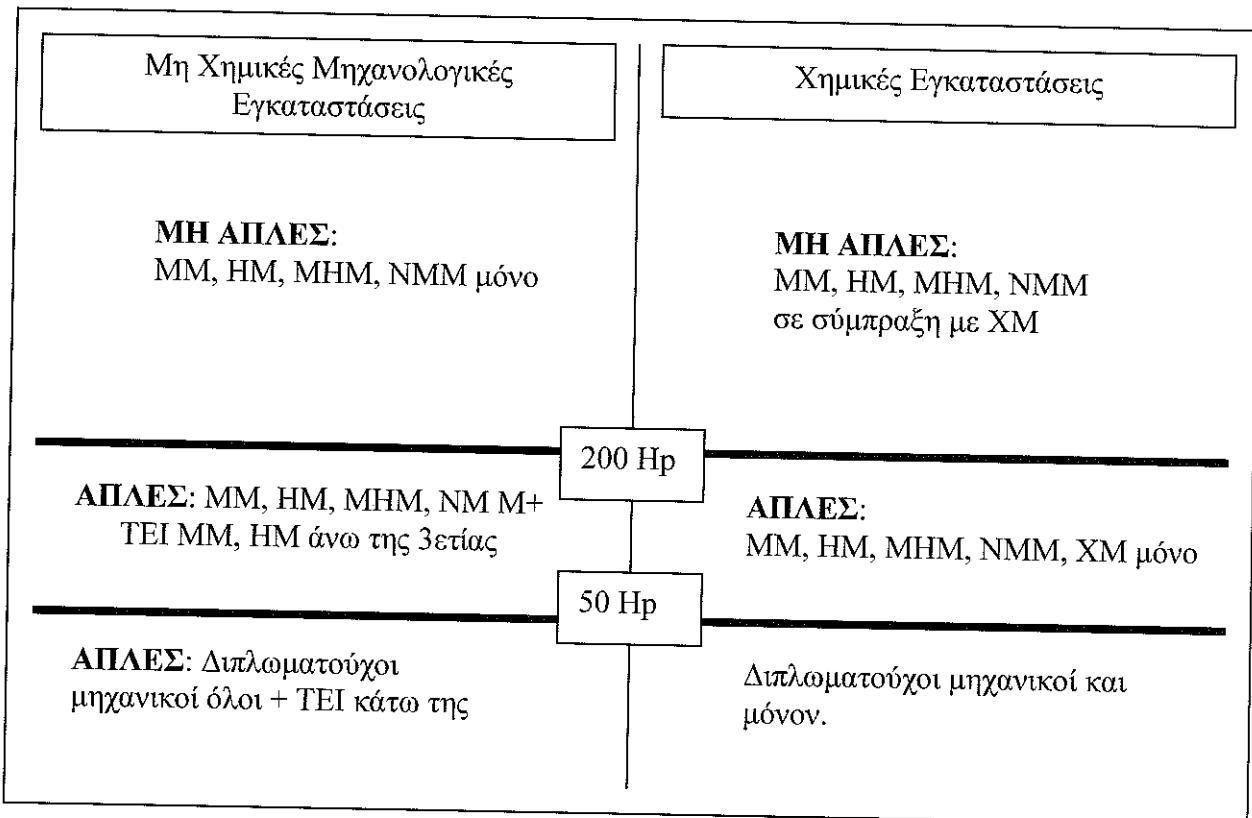
1.4.2.1 Ο νόμος 6422/34 αφορά κυρίως δικαιώματα άσκησης του επαγγέλματος των ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ στο στάδιο υλοποίησης των εγκαταστάσεων προκειμένου να διαφυλαχθεί το δημόσιο συμφέρον, δηλαδή η υγεία και περιουσία – πλέον και το περιβάλλον – των πολιτών. Σε αυτή τη λογική, στους εμπλεκόμενους μηχανικούς έχει δοθεί διαφορετικός βαθμός πρόσβασης στα στάδια πριν, κατά και μετά την υλοποίηση των εγκαταστάσεων ανάλογος με την εγγύτητα και το βάθος του γνωστικού τους αντικειμένου, όπως αυτό έχει γενικά συνδεθεί με τον αντίστοιχο τίτλο σπουδών τους, προς τις απαιτήσεις του δημόσιου συμφέροντος.

1.4.2.2 Ωστόσο, ο Ν. 6422/34 φαίνεται να σέβεται την αρχή ότι ο Μηχανικός μελετά, επιβλέπει την κατασκευή, λειτουργεί και συντηρεί μια ‘εγκατάσταση’ στην ολότητά της, ως υπεύθυνος για την αποδοτική και ασφαλή κατασκευή και λειτουργία της.

1.4.2.3 Στο Ν.6422/34 γίνεται η βασική διάκριση των μηχανολογικών, ηλεκτρολογικών και ηλεκτρομηχανολογικών «εγκαταστάσεων» σε απλές και μη απλές. Στις απλές έχουν δικαίωμα να ασκούν το επάγγελμα του ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ και μηχανικοί άλλοι από τους ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ και μάλιστα τόσο διπλωματούχοι όσο και πτυχιούχοι.

1.4.2.4 Ο Ν. 6422/34 αφήνει τον λεπτομερέστερο ορισμό της **απλής** και **μη απλής** «μηχανολογικής», «ηλεκτρολογικής» και «χημικής» εγκατάστασης σε μεταγενέστερα νομοθετήματα κατ’ εξουσιοδότησή του. Τα διατάγματα που καθορίζουν, κατ’ εξουσιοδότηση του Ν. 6422/34, τα όρια των απλών, μη-χημικών εγκαταστάσεων έχουν τροποποιηθεί πολλάκις, ενώ φαίνεται να ερμηνεύονται στην πράξη συχνά υποκειμενικά. Τα όρια των απλών χημικών εγκαταστάσεων καθορίστηκαν άπαξ, στο ΠΔ 274/97 με ένα μόνο κριτήριο: την ισχύ του εγκατεστημένου εξοπλισμού τους.

1.4.2.5 Το Διάγραμμα 1, δίνει συνοπτικά, εν είδει παραδείγματος για τους σκοπούς του παρόντος πορίσματος, τα υφιστάμενα δικαιώματα μηχανικών για εκπόνηση μελετών στις «εγκαταστάσεις» του Ν. 6422/34 και των νομοθετημάτων κατ’ εξουσιοδότησή του, μόνο ως προς την εγκατεστημένη ισχύ κινητήριου εξοπλισμού. Το Διάγραμμα 1 χρησιμεύει για να αναδείξει την καθολική διάκριση «εγκαταστάσεων» σε Χημικές και Μη Χημικές Μηχανολογικές και την ισχύ διαφορετικών ορίων διάκρισης εκάστης αυτών των κατηγοριών σε απλές και μη απλές.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Όρια Επαγγέλματος ως προς ισχύ εγκατεστημένου κινητήριου εξοπλισμού και μόνο για μελέτες.

1.5 Μέθοδος καθορισμού δικαιωμάτων σε εγκαταστάσεις

1.5.1 Με βάση τα ανωτέρω, σε κάθε περίσταση όπου πρέπει να αποφασιστεί ο βαθμός πρόσβασης συγκεκριμένης κατηγορίας μηχανικού επί συγκεκριμένης κατηγορίας εγκατάστασης για την άσκηση του επαγγέλματος του ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ και ΧΜ, θα πρέπει να γίνονται τα εξής βήματα:

- 1.5.1.1 Χαρακτηρισμός εγκατάστασης σε χημική ή μη-χημική μηχανολογική
- 1.5.1.2 Αντιστοίχιση εγκατάστασης στο λεκτικό των ήδη απαριθμημένων εγκαταστάσεων στα ως άνω ΒΔ και ΠΔ.
- 1.5.1.3 Σε περίπτωση μη αντιστοίχισης ή μη ευθείας αντιστοίχισης, ένταξη σε κατηγορία με βάση τις εξής αρχές:

  - 1.5.1.3.1 Κύριος λειτουργικός σκοπός Για παράδειγμα, το ΠΔ 274/97 ορίζει ως χημικές τις εγκαταστάσεις διακίνησης και αποθήκευσης καυσίμων, άρα τα πρατήρια υγρών καυσίμων είναι χημικές εγκαταστάσεις.
  - 1.5.1.3.2 Κατά το μάλλον και το ήσσον (δηλαδή κατά το πολυπλοκότερο και το απλούστερο, π.χ. το πρατήριο υγρών καυσίμων είναι απλόυστερο από ένα διυλιστήριο).
  - 1.5.1.4 Τήρηση των ορίων δικαιωμάτων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2.1 Στο τμήμα αυτό του πορίσματος, που αναλύει τα δικαιώματα μηχανικών ως ενότητα, ακολουθείται γενικά η δομή: Σχετική Νομοθεσία και σχολιασμός της – Απογη της Επιτροπής – Άλλες Απόψεις. Η δομή αυτή βοηθά τον αναγνώστη να μορφώσει τη δική του άποψη για τα

ΤΕΕ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΜ ΚΑΙ ΜΜ

όσα λέει η νομοθεσία, τα όσα σκέφτηκε και συμπέρανε η Επιτροπή και τα όσα πρότειναν άλλοι (κυρίως όσοι κατέθεσαν υπομνήματα ή προφορικές γνώμες).

2.2 Το πρώτο θέμα που εξετάζεται είναι η πρόσβαση των μηχανικών στις χημικές και μη χημικές μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

2.3 *O N 6422/1934, Άρθρον 4 λέει: «... Προκειμένου περί ... χημικών εγκαταστάσεων, απαιτείται, πλην της μελέτης του μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου ή μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου, και τοιαύτη παρά διπλωματούχου χημικού μηχανικού, εκτός εάν πρόκειται περί απλών χημικών εγκαταστάσεων, τας οποίας δικαιούνται να εκτελώσι και οι εν άρθρω 1 του παρόντος αναφερόμενοι μηχανικοί (μηχανολόγοι μηχανικοί, ηλεκτρολόγοι και ναυπηγοί) ... », δηλαδή απαιτεί στις μεν μη απλές χημικές εγκαταστάσεις μελέτη μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου ή μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου αλλά και μελέτη χημικού μηχανικού, στις δε απλές μία, αυτόνομη μελέτη τουλάχιστον ενός από τους ανωτέρω. Σύμφωνα με το Β.Δ. 19/21 Φεβ. 1938 (Κώδιξ Αμοιβών Μηχανικών) αλλά και το σκεπτικό της Απόφασης ΣτΕ 2834/2001 παράγ. 8, η παραπάνω απαίτηση για τις μη απλές χημικές εγκαταστάσεις μπορεί να πάρει και τη μορφή ενιαίας μελέτης συνυπογεγραμμένης από τους παραπάνω μηχανικούς. Όσον αφορά τις απλές εγκαταστάσεις, δικαιούνται να τις εκτελέσουν και οι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ πλέον των ΧΜ, άρα έτσι κι αλλιώς και οι ΧΜ (ΣτΕ 2834/2001 παράγ. 9).*

2.4 και παρακάτω: «... Ο χαρακτηρισμός των χημικών εγκαταστάσεων γενήσεται δια διαταγμάτων, εκδοθησομένων υπό των υπουργών της Εθνικής Οικονομίας και Συγκοινωνίας μετά σύμφωνον γνώμην των αρμοδίων συμβουλίων των υπουργείων τούτων....», δηλαδή εξουσιοδοτεί την έκδοση του κατά 63 έτη μεταγενέστερου ΠΔ 274/1997. Το ΣτΕ εγκρίνει τη νομιμότητα του χαρακτηρισμού συγκεκριμένων εγκαταστάσεων ως χημικών στο ΠΔ 274/97.

2.5 Σύμφωνα με την απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ. «... οι χημικές εγκαταστάσεις αποτελούν ειδικότερη κατηγορία μηχανολογικών εγκαταστάσεων ...» και επίσης «... ως διπλωματούχοι μηχανικοί κατά την έννοια του παρόντος διατάγματος νοούνται οι Χ.Μ. οι Μ.Μ. οι Η.Μ. οι Η.Μ.Μ και οι Ν.Μ.Μ...» και παρακάτω: «... προκειμένης της ρυθμίσεως των επαγγελματικών δικαιωμάτων των ανωτέρω κατηγοριών μηχανικών ... πρέπει να ακολουθείται η ανωτέρω διάκριση των χημικών εγκαταστάσεων σε απλές και μη απλές ...», «... στις απλές χημικές εγκαταστάσεις ...ανατίθεται σε ... μηχανικό από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1... (Χ.Μ., Μ.Μ., Η.Μ., Η.Μ.Μ και Ν.Μ.Μ). Παρακάτω το ΣτΕ απορρίπτει ότι το Άρθρο 4 του Ν6422/34 επιφυλάσσει τα αντικείμενα αυτά (δηλ. τις απλές χημικές εγκαταστάσεις) μόνο στους μηχανολόγους και τέλος καταργεί το Άρθρο 5 το οποίο έδινε περισσότερα δικαιώματα στους Χ.Μ. σε σχέση με τους υπόλοιπους μηχανικούς, με το σκεπτικό ότι ο Ν6422 δεν δικαιολογεί οι ΧΜ να έχουν περισσότερα δικαιώματα στις μη χημικές εγκαταστάσεις από τους άλλους μηχανικούς.

2.6 Τέλος, η παράγραφος 4 του Άρθρου 3 του ΠΔ 274/97 δηλώνει «Για την άσκηση στις χημικές εγκαταστάσεις του επαγγέλματος άλλων προσώπων, πλην των αναφερομένων στην παρ.1 διπλωματούχων μηχανικών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΒΔ 16/17-3-50, όπως ισχύει σήμερα.».

2.7 Συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη το Ν.6422/34, τα κατ' αυτού εξουσιοδότηση διατάγματα και την απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι για εργασίες και μελέτες όπως αυτές καθορίζονται στο Ν.6422/34:

2.7.1 Σε μη χημικές μη απλές μηχανολογικές εγκαταστάσεις δικαιώματα πρόσβασης έχουν μόνο διπλωματούχοι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

ΤΕΕ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΜ ΚΑΙ ΜΜ

2.7.2 Σε μη χημικές, απλές μηχανολογικές εγκαταστάσεις, δικαίωμα πρόσβασης έχουν όλοι οι μηχανικοί σύμφωνα με τα όρια του ΒΔ 16/17-03-1950 όπως ισχύει σήμερα.

2.7.3 Σε μη απλές χημικές εγκαταστάσεις δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο διπλωματούχοι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ και υποχρεωτικά μαζί τους ΧΜ.

2.7.4 Σε απλές χημικές εγκαταστάσεις (σύμφωνα με τα όρια του ΠΔ 274/97) πρόσβαση έχουν αυτόνομα οι διπλωματούχοι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ, ΧΜ και μόνον.

2.7.5 Σε ότι αφορά την πρόσβαση στις χημικές εγκαταστάσεις διπλωματούχων μηχανικών πλέον των ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ, ΧΜ ισχύουν τα όρια του ΒΔ 16/17.03.1950 όπως ισχύει σήμερα και όπως αναφέρθηκε παραπάνω για τις μη χημικές μηχανολογικές εγκαταστάσεις (ΠΔ 274/97 άρθρο 3, παράγραφος 4, «Για την άσκηση στις χημικές εγκαταστάσεις του επαγγέλματος άλλων προσώπων, πλην των αναφερομένων στην παρ.1 διπλωματούχων μηχανικών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΒΔ-16/17-3-50, όπως ισχύει σήμερα.»)

2.8 Οι φορείς των Χημικών Μηχανικών συμφωνούν απόλυτα με τα νομοθετήματα και την γνώμη της Επιτροπής.

2.9 Οι ΕΕΕΗΜ και ΕΕΕΜΜ υποστηρίζουν, σε αντίθεση με το πνεύμα του ΣτΕ, ότι για να έχει δικαίωμα ένας ΧΜ σε αυτονομία σε μια εγκατάσταση πρέπει αυτή να είναι απλή χημική εγκατάσταση σύμφωνα με το ΠΔ274/97 **και ταυτόχρονα** απλή μηχανολογική σύμφωνα με τα σχετικά ΒΔ του 1950 κλπ.. **Η Επιτροπή απορρίπτει αυτή τη γνώμη ως εσφαλμένη**, διότι το ΣτΕ, απόφαση 2834/2001, παράγραφος 9, συμφωνεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του ΠΔ 274/97 περί δικαιώματος αυτόνομης δραστηριοποίησης των ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ, ΧΜ σε απλές χημικές εγκαταστάσεις, όπως αυτές καθορίζονται στο ΠΔ 274/97 και αναφέρει ότι «...ο λόγος με τον οποίο προβάλλεται ότι το άρθρο 3 παρ. 2 ... επιφυλάσσει τα αντικείμενα αυτά μόνο στους μηχανολόγους είναι απορριπτέος ως αβάσιμος».

2.10 Οι φορείς των ΜΜ και ΗΜ επιπλέον θεωρούν ότι ο ορισμός των χημικών εγκαταστάσεων στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ΠΔ 274/97 είναι αόριστος, εξαιρετικά γενικός και ίσως αντιφατικός με την ενδεικτική απαρίθμηση χημικών εγκαταστάσεων στην παράγραφο 2 και εξής. **Η Επιτροπή απορρίπτει τη θεώρηση αυτή**, σεβόμενη την απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ που κατέρριψε την αντίστοιχη αιτίαση των τότε προσβαλλόντων το ΠΔ274/97.

2.11 Όμως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ο ορισμός του άρθρου 1 του ΠΔ 274/97 που αναφέρει ότι:

«ΑΡΘΡΟΝ-1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Ως Χημικές Εγκαταστάσεις για την εφαρμογή του Αρθ-4 του Ν-6422/34, θεωρούνται οι εξειδικευμένες μηχανολογικές εγκαταστάσεις του νόμου αυτού, εφόσον η λειτουργία τους έχει ως αντικείμενο την κατεργασία της ύλης με σκοπό την αλλαγή της κατάστασης ή τον περιεχομένου ενέργειας ή της σύστασης και μπορεί να είναι αυτοτελείς ή να αποτελούν τμήμα σύνθετου βιομηχανικού συγκροτήματος.»,

από τη μία πλευρά περιλαμβάνει στις χημικές εγκαταστάσεις και όλες αυτές που επιφέρουν αλλαγή στο ενεργειακό περιεχόμενο της ύλης, π.χ. απλές αλλαγές θερμοκρασίας χωρίς χημική αντίδραση και από την άλλη παραλείπει εγκαταστάσεις, όπως τη διακίνηση καυσίμων (στην οποία δεν υπάρχει κατεργασία της ύλης), οι οποίες όμως στην παράγραφο 2α του άρθρου 1, αναφέρονται ρητά ως χημικές εγκαταστάσεις – ειδικότητα ΣΤ.

2.12 Συνεπώς, **η Επιτροπή προτρέπει το ΤΕΕ και τη Διοίκηση**, να επανεπεξεργαστούν τον ορισμό, την ενδεικτική απαρίθμηση και τη μέθοδο κατάταξης εγκαταστάσεων, τόσο μη

χημικών όσο και χημικών στο σύνολό τους, έτσι ώστε οι ορισμοί να ανταποκρίνονται στη σύγχρονη τεχνική πραγματικότητα, στο πλαίσιο της απαιτούμενης επικαιροποίησης της συνολικής νομοθεσίας για την άσκηση των επαγγέλματος των διπλωματούχων μηχανικών, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ανάληψης τεχνικών ευθυνών με σκοπό την προστασία του Δημοσίου συμφέροντος.

2.13 Η Επιτροπή προτείνει, στο πλαίσιο αναθεώρησης της νομοθεσίας, να διευρυνθεί η πρόσβαση των διαφόρων κατηγοριών διπλωματούχων μηχανικών επί εγκαταστάσεων και λοιπών τεχνικών δραστηριοτήτων με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις και εμπειρία και όχι μόνο την ειδικότητα πτυχίου, αλλά να απαιτηθούν από όλους τους δικαιούχους εχέγγυα γνώσης και ικανότητας προκειμένου να εκτελούν τις σχετικές μελέτες, εργασίες και εμπειρογνωμοσύνες.

3 ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

3.1 Γενικά

3.1.1 Τηρώντας τη μέθοδο κατάταξης των εγκαταστάσεων που παρουσιάζεται στο τμήμα 1 του παρόντος και σεβόμενοι τα όσα παρατέθηκαν στο τμήμα 2, απαντούμε στα ερωτήματα που έθεσε το ΤΕΕ στην Επιτροπή.

3.2 (a) Εγκαταστάσεις Πρατηρίων Υγρών Καυσίμων

3.2.1 ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.2.1.1 Οι εγκαταστάσεις Πρατηρίων Υγρών Καυσίμων δεν απαριθμούνται ρητά στα υφιστάμενα νομοθετήματα ως τέτοιες. Ωστόσο, ο κύριος λειτουργικός τους σκοπός είναι η **αποθήκευση και διακίνηση καυσίμων**. Επομένως, ανήκουν στην ειδικότητα ΣΤ της παραγράφου 2α του άρθρου 1 του ΠΔ 274/1997, όπου αναφέρονται ρητά, άρα είναι χημικές εγκαταστάσεις.

3.2.1.2 Επομένως, σε αυτές τις εγκαταστάσεις έχουν επαγγελματικά δικαιώματα μόνο οι Χημικοί Μηχανικοί και οι ΜΜ, ΗΜ, ΜΗΜ, ΝΜΜ αυτόνομα εάν πρόκειται για απλές χημικές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΠΔ 274/1997, άλλως οι ΧΜ σε σύμπραξη με ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.2.1.3 Οι λοιπές ειδικότητες διπλ. μηχανικών και λοιπών τεχνικών ουδέποτε έχουν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αυτές (καυσίμων), όπως ορίζουν οι διατάξεις του ΒΔ 16/17 Μαρ. 1950 όπως τροποποιήθηκε με το Β.Δ. 24.11./17.12.1953.

3.2.1.4 ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Με τον όρο «πρατήρια υγρών καυσίμων» προφανώς νοείται το τμήμα του έργου που έχει κύριο σκοπό την διανομή καυσίμου και όχι τυχόν άσχετες λειτουργίες σημαντικής έκτασης, που συχνά εμπεριέχονται σε μια επιχείρηση διανομής καυσίμου, όπως π.χ., καταστήματα, γραφεία κλπ., των οποίων οι εγκαταστάσεις δεν είναι χημικές - και εάν και μόνον εάν είναι απλές Η/Μ, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα κάθε διπλωματούχου μηχανικού.

3.2.1.5 Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ΠΔ 118/06 περιορίζει την πρόσβαση στις μελέτες κλπ. των πρατηρίων καυσίμων μόνο στους ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΝΜ

ΤΕΕ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΜ ΚΑΙ ΜΜ

κατά παράβαση του Ν.6422/34 και διαχωρίζει τα δικαιώματα πρόσβασης στη μελέτη από τα δικαιώματα πρόσβασης στην επίβλεψη κλπ., σε αντίθεση του σκεπτικού της απόφασης 2834/2001 του ΣτΕ, η οποία δεν αποδέχεται να διαχωρίζονται τα σχετικά δικαιώματα στη μελέτη, επίβλεψη κλπ. εγκαταστάσεων.

3.2.1.6 Η Επιτροπή προτείνει να διορθωθεί το ΠΔ118/06, όσον αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα, με την χρήση παντού, όπου αυτό όριζε τέτοια, της φράσης : «σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων», δόκιμης και απαντώμενης σε πολλά άλλα Π.Δ.

3.2.2 ΑΠΟΦΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

3.2.2.1 Με τη παραπάνω άποψη της Επιτροπής ότι τα πρατήρια υγρών καυσίμων είναι χημικές εγκαταστάσεις συμφωνούν οι φορείς των ΧΜ και των ΗΜ.

3.2.2.2 Η ΕΕΕΜΜ θεωρεί ότι οι εγκαταστάσεις πρατηρίων καυσίμων δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις γιατί αυτές δεν περιέχουν καμία «κατεργασία της όλης», όπως αναφέρεται στον ορισμό της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ΠΔ274/97. Ωστόσο, η Επιτροπή απορρίπτει αυτή τη θεώρηση, διότι πιστεύει ότι ο ορισμός αυτός δεν αναιρεί τις ήδη απαριθμημένες ειδικότητες εγκαταστάσεων της παραγράφου 2 ως χημικές, καθώς το ΣτΕ έχει αποφανθεί ότι το ΠΔ274/97 δικαιωματικά ορίζει και απαριθμεί τις χημικές εγκαταστάσεις, παρά τα προβλήματα του ορισμού που αναφέραμε παραπάνω.

3.2.2.3 Από τους φορείς των ΗΜ, η ΕΕΕΗΜ επιπλέον θεωρεί ότι οι ΧΜ έχουν αυτόνομη πρόσβαση στις εγκαταστάσεις πρατηρίων υγρών καυσίμων, μόνο όταν αυτές είναι ταυτόχρονα και απλές χημικές (ΠΔ 274/97) και απλές μηχανολογικές (ΒΔ 16/17.03.1950) και απλές ηλεκτρολογικές (ΒΔ 14/15.10.1937). Έτσι, π.χ. καμία εγκατάσταση με συνολική ισχύ του ηλεκτρικά κινούμενου εξοπλισμού μεγαλύτερη από 1,5 kW δεν είναι απλή, άρα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΝΜ. Η Επιτροπή απορρίπτει την άποψη αυτή διότι έχει καταλήξει ότι για τα πρατήρια καυσίμων, που είναι χημικές εγκαταστάσεις, ισχύουν μόνο τα όρια του ΠΔ 274/97 για τους ΧΜ, ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΝΜ, ενώ τα όρια του ΒΔ 16/17-03-1950 ισχύουν μόνο για άλλα πρόσωπα.

3.3 (β) Εγκαταστάσεις Κολυμβητικών Δεξαμενών

3.3.1 ΑΠΟΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.3.1.1 Στο παραπάνω ερώτημα η επιτροπή δεν έχει ομόφωνη άποψη, ως εκ τούτου καταγράφονται δύο απόψεις:

3.3.1.2 ΑΠΟΦΗ 1.

3.3.1.2.1 Οι εγκαταστάσεις Κολυμβητικών Δεξαμενών δεν απαριθμούνται ρητά στα υφιστάμενα νομοθετήματα ως τέτοιες. Ωστόσο, ο κύριος λειτουργικός τους σκοπός είναι η επεξεργασία ύδατος με στόχο την προστασία της υγείας των λουομένων. Επομένως, ανήκουν στην ειδικότητα των χημικών εγκαταστάσεων της παραγράφου 2Θ του άρθρου 1 του ΠΔ 274/1997, όπου αναφέρονται ρητά.

ΤΕΕ-ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΜ ΚΑΙ ΜΜ

3.3.1.2.2 Επομένως, σε αυτές τις εγκαταστάσεις έχουν επαγγελματικά δικαιώματα μόνο οι ΧΜ και οι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ αυτόνομα εάν πρόκειται για απλές χημικές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΠΔ 274/1997, άλλως οι ΧΜ σε σύμπραξη με ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.3.1.2.3 Για τις λοιπές ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών και λοιπών τεχνικών μη συναφών με τους ΧΜ, ΜΜ, ΗΜ και ΝΜ ισχύουν οι διατάξεις του ΒΔ 16/17 Μαρ. 1950 όπως τροποποιήθηκε με το Β.Δ. 24.11./17.12.1953.

3.3.1.3 ΑΠΟΨΗ 2.

3.3.1.3.1 Οι εγκαταστάσεις Κολυμβητικών Δεξαμενών δεν απαριθμούνται ρητά στα υφιστάμενα νομοθετήματα ως τέτοιες. Ωστόσο, οι κολυμβητικές δεξαμενές, που είναι κυρίως αντλιοστάσια – διανομή ύδατος, θα μπορούσαν να ενταχθούν στα έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, διανομής ύδατος, αντλιοστασίων, που ανήκουν στις ειδικότητες Ζ και Θ του ΒΔ 16/17-03-1950 όπως ισχύει σήμερα, οι οποίες ειδικότητες, σύμφωνα με το ΠΔ 274/97 δεν περιλαμβάνονται στις χημικές εγκαταστάσεις. Έτσι οι κολυμβητικές δεξαμενές δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις.

3.3.1.3.2 Καθώς, όμως οι κολυμβητικές δεξαμενές δεν απαριθμούνται ρητά στο ΒΔ 16/17-03-1950 όπως τροποποιήθηκε από το ΒΔ 24-11-1953, εντάσσονται στις «λοιπές εγκαταστάσεις» του άρθρου 2 του ΒΔ 24-11-1953, όπως ισχύει σήμερα: «... Πάσαι οι λοιπαί εγκαταστάσεις ως και οι εγκαταστάσεις της ειδικότητας ΣΤ θεωρούνται ως μη απλαί εγκαταστάσεις ... ». Άρα οι κολυμβητικές δεξαμενές (ως λοιπές εγκαταστάσεις) ουδέποτε είναι απλές μηχανολογικές εγκαταστάσεις, άρα εκτελούνται πάντα μόνον από ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.3.2 ΑΠΟΦΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΛΠ.

3.3.2.1 Οι φορείς των ΧΜ συμφωνούν με την Άποψη 1.

3.3.2.2 Η ΕΕΕΗΜ και η Γεν. Δ/νση Πολεοδομίας του ΥΠΕΧΩΔΕ αποφαίνονται, ότι οι κολυμβητικές δεξαμενές δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις. Επίσης, σύμφωνα με την Πολεοδομία δεν είναι απλές εγκαταστάσεις, όταν υπερβαίνουν τα 1,5 kW εγκατεστημένης κινητήριας ισχύος αντλιών, τα 25 kW συνολικής ηλεκτρικής ισχύος ή το κόστος του 1.000.000 δρχ.

3.3.2.3 Η Περιφέρεια Ιονίου θεωρεί ότι «οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις των κολυμβητικών δεξαμενών... εντάσσονται στις ειδικές κατασκευές...και για την εκπόνηση της μελέτης... αρμόδιοι είναι οι οι ασκούντες ελευθέρως το επάγγελμα του Μηχανολόγου ή... Ηλεκτρολόγου... Μηχανικού...»..

3.3.2.4 Η ΕΕΕΜΜ αποφαίνεται ότι «δεν θεωρούνται απλές ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις γιατί διατέχει κίνδυνο η δημόσια υγεία των χρηστών» και «πιστεύει ότι μόνο ένας Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός ή Ηλεκτρολόγος Μηχανικός έχει δικαίωμα να κάνει μια τέτοια μελέτη».

3.3.2.5 Το ΤΕΕ αποφάνθηκε με έγγραφο του (Α.Π. 20492 / 24-7-07) ότι οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις των κολυμβητικών δεξαμενών ανήκουν στην κατηγορία Ύδρευσης και Αποχέτευσης και εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο και αρχιτέκτονα μηχανικού με περιορισμούς, σύμφωνα με τον Ν6422/34 και το ΒΔ 16/17-03-1950 όπως ισχύει σήμερα.

3.4 (γ) Εγκαταστάσεις δικτύου φυσικού αερίου και υγραερίου

3.4.1 ΑΠΟΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.4.1.1 Οι εγκαταστάσεις δικτύου φυσικού αερίου και υγραερίου δεν απαριθμούνται ρητά στα υφιστάμενα ως άνω νομοθετήματα ως τέτοιες. Ωστόσο, ο κυρίαρχος λειτουργικός τους σκοπός είναι η **αποθήκευση ή/και διακίνηση καυσίμων**. Επομένως, ανήκουν στην ειδικότητα ΣΤ της παραγράφου 2α του άρθρου 1 του ΠΔ 274/1997, όπου αναφέρονται ρητά, **άρα είναι χημικές εγκαταστάσεις**.

3.4.1.2 Επομένως, σε αυτές τις εγκαταστάσεις έχουν επαγγελματικά δικαιώματα μόνο οι ΧΜ, ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ αυτόνομα εάν πρόκειται για απλές χημικές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΠΔ 274/1997, άλλως οι ΧΜ σε σύμπραξη με ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.4.1.3 Οι λοιπές ειδικότητες διπλ. μηχανικών και λοιπών τεχνικών ουδέποτε έχουν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αυτές (καυσίμων), όπως ορίζουν οι διατάξεις του ΒΔ 16/17 Μαρ. 1950 όπως τροποποιήθηκε με το Β.Δ. 24.11./17.12.1953.

3.4.1.4 Σημειώνεται, ότι το ερώτημα δημιουργήθηκε και από

3.4.1.4.1 (α) τη ρητή απαίτηση του ΠΔ 420/1987 να εκπονούνται οι μελέτες και να γίνεται επίβλεψη κατασκευής για εγκαταστάσεις εσωτερικού δικτύου φυσικού αερίου / υγραερίου από ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ και συναφείς μη-διπλωματούχους μηχανικούς μόνο (ΑΡΘΡΟΝ-4. *Δικαιώμα μελέτης και επίβλεψης για εγκαταστάσεις εσωτερικού δικτύου διανομής αερίων καυσίμων στις οικοδομές έχουν, σύμφωνα με το ΒΔ/16-3-50 όπως τροποποιήθηκε με το ΒΔ-2411/53 όσοι ασκούν ελεύθερα το επάγγελμα μηχανολόγου ή μηχανολόγου ηλεκτρολόγου, ή ηλεκτρολόγου μηχανικού ή Ναυπηγού, σύμφωνα με το άρθ.1 του Ν-6422/34, ή τεχνολόγου μηχανικού σύμφωνα με τα ΒΔ-657/70 και ΒΔ-699/71...») και*

3.4.1.4.2 (β) από την άποψη ότι ο ευρύτερος λειτουργικός σκοπός των εν λόγω δικτύων είναι η εξυπηρέτηση κτηρίων και επομένως οι σχετικές εγκαταστάσεις ανήκουν στην ειδικότητα Θ του ΒΔ 16/17.03.1950, όπως αυτό ισχύει, η οποία ειδικότητα δεν καλύπτεται από το ΠΔ 274/1997.

3.4.1.5 Ωστόσο η Επιτροπή πιστεύει ότι,

3.4.1.5.1 (α) το ΠΔ 420/1987 ορίζει την πρόσβαση μηχανικών στις εγκαταστάσεις αυτές καθ' υπέρβαση, αφού η πρόσβαση είχε τότε ήδη οριστεί από το ΒΔ 16/17.03.1950 ως ίσχυε κατ' εξουσιοδότηση του Ν6422/34, ενώ το ΠΔ 420/1987 δεν προέκυψε ως απόρροια του αυτού νόμου.

3.4.1.5.2 (β) οι εγκαταστάσεις εσωτερικού δικτύου είναι σαφώς απλούστερες των κατά λειτουργικό σκοπό και φύση όμοιων εγκαταστάσεων εξωτερικού δικτύου, οι οποίες δεν αμφισβητούνται ως χημικές εγκαταστάσεις, άρα οφείλουν να αντιμετωπίζονται κυρίαρχα ως εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων.

3.4.2 ΑΠΟΦΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

3.4.2.1 Σύμφωνα με την ΕΕΕΗΜ, οι εγκαταστάσεις φυσικού αερίου και υγραερίου δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις, αφού δεν περιέχουν τα στοιχεία του ορισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ΠΔ 274/97.

3.4.2.2 **Η Επιτροπή απορρίπτει τη θεώρηση αυτή με σκεπτικό παρόμοιο προς αυτό για τα πρατήρια υγρών καυσίμων.**

3.5 (δ) Εγκαταστάσεις Ενεργητικής Πυροπροστασίας

3.5.1 ΑΠΟΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.5.1.1 Στο παραπάνω ερώτημα η επιτροπή δεν έχει ομόφωνη άποψη, ως εκ τούτου καταγράφονται δύο απόψεις:

3.5.1.2 ΑΠΟΦΗ 1.

3.5.1.2.1 Οι εγκαταστάσεις ενεργητικής πυροπροστασίας δεν έχουν περιληφθεί στο ΠΔ 274/97 ως χημικές εγκαταστάσεις, ενώ στο ίδιο διάταγμα σαφώς περιλαμβάνονται μόνο: «*οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό τη προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηριάσεως ή μόλυνσης».*

3.5.1.2.2 Επιπλέον το ΒΔ της 16/17.03.1950 αναφερόταν στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κτιρίων (κατηγορία Θ) που δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις και στο ΒΔ 24.11/17.12.1953 δεν αναφέρονται τελικά καθόλου, άρα μπορούν να ενταχθούν στις λοιπές του άρθρου 2, οι οποίες δεν είναι χημικές και επιπλέον ουδέποτε απλές μηχανολογικές.

3.5.1.2.3 Άρα οι εγκαταστάσεις Ενεργητικής Πυροπροστασίας δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις, κατά το ΠΔ 274/1997 και είναι μη απλές μηχανολογικές.

3.5.1.2.4 Επομένως, οι Χημικοί Μηχανικοί έχουν πρόσβαση σε αυτές μόνο όση οι λοιποί διπλωματούχοι μηχανικοί (πλην ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ), δηλαδή καμία, αφού αυτές δεν είναι απλές ΗΜ (σύμφωνα με τα όρια των ΒΔ του 1950 και 1953 και τις τροποποιήσεις των).

3.5.1.3 ΑΠΟΦΗ 2.

3.5.1.3.1 Οι εγκαταστάσεις Ενεργητικής Πυροπροστασίας δεν απαριθμούνται ρητά στα υφιστάμενα νομοθετήματα. Ωστόσο, απαριθμούνται στην παράγραφο 2ι του άρθρου 1 του ΠΔ 274/97 «*εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων*». Επειδή ο κύριος λειτουργικός σκοπός εγκαταστάσεων ενεργητικής πυροπροστασίας είναι η ασφάλεια των ανθρώπων και της περιουσίας (π.χ. προστασία από τον κίνδυνο έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης κλπ. κυρίως ως συνέπεια πυρκαϊάς), συνάγεται ότι οι εγκαταστάσεις ενεργητικής πυροπροστασίας εργασιακών χώρων είναι χημικές εγκαταστάσεις.

3.5.1.3.2 Επομένως, σε αυτές τις εγκαταστάσεις (πυροπροστασία εργασιακών χώρων) έχουν επαγγελματικά δικαιώματα μόνο οι ΧΜ και οι ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ αυτόνομα εάν πρόκειται για απλές χημικές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΠΔ 274/1997, άλλως οι ΧΜ σε σύμπραξη με ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.5.1.3.3 Για τις λοιπές ειδικότητες διπλ. μηχανικών και λοιπών τεχνικών μη συναφών με τους ΧΜ, ΜΜ, ΗΜ και ΝΜ ισχύουν οι διατάξεις του ΒΔ 16/17 Μαρ. 1950 όπως τροποποιήθηκε με το Β.Δ. 24.11/17.12.1953.

3.5.1.3.4 Στις εγκαταστάσεις πυροπροστασίας μη εργασιακών χώρων οι ΧΜ έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους λοιπούς διπλωματούχους μηχανικούς. Σημειώνεται, ότι τα νομοθετήματα περί δικαιωμάτων μηχανικών δεν ορίζουν τι είναι «εργασιακός χώρος» και δεν απαριθμεί τέτοιους είτε άμεσα είτε έμμεσα. Ενδέχεται να υπάρχει τέτοιος ορισμός και/ή

απαρίθμηση στη νομοθεσία περί εργατικών δικαιωμάτων ή υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων. Πάντως, κάθε χώρος που δεν είναι κυρίως ιδιωτική κατοικία ενδέχεται να αποτελεί εργασιακό χώρο.

3.5.2 ΑΠΟΦΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

3.5.2.1 Οι φορείς των ΧΜ συμφωνούν με την Άποψη 2.

3.5.2.2 Η ΕΕΕΗΜ συμφωνεί με την Άποψη 1.

3.6 (ε) Εγκαταστάσεις Ανεμογεννητριών

3.6.1 ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.6.1.1 Οι εγκαταστάσεις Ανεμογεννητριών δεν απαριθμούνται ρητά ούτε εμπεριέχονται έμμεσα στα υφιστάμενα ως άνω νομοθετήματα διότι (α) τα ΒΔ 16/17.03.1950 και ΒΔ 24.11/17.12.1953 είναι προγενέστερα της ύπαρξης ανεμογεννητριών, όπως τις γνωρίζουμε σήμερα, και (β) ο κύριος λειτουργικός τους σκοπός είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς «κατεργασία της ύλης» ή άλλη διεργασία και άρα δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις κατά το ΠΔ 274/1997.

3.6.1.2 Επίσης, ο νόμος 2244/1994 τις εντάσσει στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και με βάση την μέθοδο χαρακτηρισμού ανήκουν στις «λοιπές» μηχανολογικές.

3.6.1.3 Επομένως, οι Χημικοί Μηχανικοί έχουν πρόσβαση σε αυτές μόνο όση οι λοιποί διπλωματούχοι μηχανικοί (πλην ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ) σύμφωνα με τον ΒΔ 16/17.03.1950.

3.6.1.4 Σύμφωνα με το ίδιο ΒΔ, Άρθρο 2: « ... Πάσαι οι λοιπαί εγκαταστάσεις ως και οι εγκαταστάσεις της ειδικότητας ΣΤ θεωρούνται ως μη απλαί εγκαταστάσεις ... », άρα οι ανεμογεννήτριες (ως λοιπές μηχανολογικές εγκαταστάσεις) ουδέποτε είναι απλές άρα τελικά εκτελούνται πάντα μόνον από ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ.

3.6.1.5 Ωστόσο, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (ΠΔ 472/1985 και Γνωματεύσεις της ΓΕΜ) , οι ΧΜ έχουν δικαίωμα να εγγράφονται στα Μητρώα ΥΠΕΧΩΔΕ Μελετητών και Κατασκευαστών Βιομηχανικών και Ενεργειακών Έργων. Έτσι, όταν οι εγκαταστάσεις ανεμογεννητριών δημοπρατούνται ως Ενεργειακά Έργα, οι ΧΜ έχουν δικαίωμα μελέτης και ανάληψης έργων κατασκευής τους.

3.6.1.6 Παρόμοιο φαινόμενο αναντιστοιχίας νομοθετημάτων παρουσιάζεται στο δικαίωμα των ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ να αναλαμβάνουν Έργα Υδραυλικά υπό Πίεση, μόνο ως κατασκευαστές και όχι ως μελετητές, ενώ τα έργα αυτά ανήκουν στην κατηγορία Θ του άρθρου 1 «Διαίρεσις Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων» του ΒΔ 24-11-1953.

3.6.1.7 Η Επιτροπή ζητά την εναρμόνιση της νομοθεσίας περί δικαιωμάτων και αυτής περί κατηγοριών πτυχίων μελετητών και κατασκευαστών δημοσίων έργων.

3.6.2 ΑΠΟΦΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

3.6.2.1 Οι φορείς των ΧΜ κρίνουν ότι οι ανεμογεννήτριες δεν είναι χημικές εγκαταστάσεις και διεκδικούν μόνο την συμμετοχή τους σε αυτές όταν προκηρύσσονται ως Ενεργειακά Έργα, με βάση την κείμενη νομοθεσία.

3.6.2.2 Σύμφωνα με την ΕΕΕΗΜ οι ανεμογεννήτριες είναι μη απλές Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις (όχι χημικές εγκαταστάσεις).

3.6.2.3 **Η Επιτροπή συμφωνεί** με την άποψη της ΕΕΕΗΜ **αποδεχόμενη** ωστόσο τα υφιστάμενα δικαιώματα των ΧΜ επί ενεργειακών έργων (όπως οι ανεμογεννήτριες).

4 ΆΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

4.1 Γενικά

4.1.1 Η απόφαση διορισμού της Επιτροπής από τη ΔΕ του ΤΕΕ αναφέρει ότι η Επιτροπή οφείλει να αποφανθεί και για «συναφή θέματα» χωρίς να διευκρινίζει ποια είναι αυτά. Η Επιτροπή, γνωρίζοντας κάποια πεδία ενδιαφέροντος ΧΜ και ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ που έχουν κατά καιρούς εγείρει αντιπαράθεση μεταξύ αυτών, τα πραγματεύεται παρακάτω.

4.2 ΚΤΗΡΙΑΚΑ ΕΡΓΑ

4.2.1 Οι περισσότερες εγκαταστάσεις κτηρίων (κλιματισμός, θέρμανση, ύδρευση, αποχέτευση, μεταφορές – ανελκυστήρες, διανομή ύδατος, αντλιοστάσια) ανήκουν στις ειδικότητες Ζ και Θ του ΒΔ 16/17.03.1950 όπως ισχύει σήμερα, οι οποίες, σύμφωνα με το ΠΔ274/97, δεν περιλαμβάνονται στις χημικές εγκαταστάσεις.

4.2.2 Έτσι, οι ΜΜ, ΗΜ, ΜΗΜ, ΜΗΜΜΗΥ, ΝΠΜ έχουν σε αυτές αποκλειστική πρόσβαση, όταν είναι μη απλές.

4.2.3 Αυτές οι εγκαταστάσεις είναι γενικά απλούστερες από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, οι οποίες απαντώνται στις ειδικότητες των χημικών εγκαταστάσεων του ΠΔ 274/97. Με βάση αυτό, οι ΧΜ διεκδικούν δικαίωμα πρόσβασης σε αυτές, σύμφωνα με τα κριτήρια του ΠΔ 274/97, ακολουθώντας την αρχή «κατά το πολυπλοκότερο και το απλούστερο». Σημειώνονταν, δε, ότι δικαίωμα πρόσβασης δεν σημαίνει και δεν συνεπάγεται αποκλειστικότητα υπέρ των ΧΜ στις εν λόγω εγκαταστάσεις.

4.3 ΜΕΛΕΤΗ – ΕΠΙΒΛΕΨΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ:

4.3.1 Σύμφωνα με το σκεπτικό της Απόφασης 2834/2001 του ΣτΕ δεν επιτρέπεται να διαχωρίζονται τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης στις εργασίες μελέτης, επίβλεψης κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης εγκαταστάσεων. (π.χ. όταν κάποιος μελετά ένα αντικείμενο, έχει δυνατότητα και να το συντηρεί κλπ.), επιτρέπεται όμως ενδεχομένως να διαφοροποιούνται τα όρια πρόσβασης (διαχωρισμός απλών - μη απλών εγκαταστάσεων).

4.4 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

4.4.1 Υφίσταται γενικώς το ερώτημα εάν είναι νόμιμο, σύμφωνα με το Ν6422/34, να επιτρέπεται σε υπομηχανικούς να εκτελούν μη απλές εγκαταστάσεις, στις οποίες δραστηριοποιούνται διπλωματούχοι μηχανικοί αντίστοιχης ειδικότητας ή αντίθετα εάν μια εγκατάσταση στην οποία επιτρέπεται η πρόσβαση σε υπομηχανικούς, αυτοδίκαια να μπορεί να θεωρείται ως απλή (π.χ. οι εγκαταστάσεις φυσικού αερίου, ενώ σύμφωνα με το ΠΔ 274/97 είναι χημικές και σε αυτές δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε μη διπλωματούχους μηχανικούς (π.χ. υπομηχανικούς), σύμφωνα με το ΠΔ 420/87 μελετώνται κλπ. και από πτυχιούχους ειδικοτήτων συναφών προς αυτή του διπλωματούχου ΜΜ.).

4.4.2 Εδώ επισημαίνεται ότι ο Ν6422/34 είναι σαφής: «...Άρθρον 3: Δι' απλάς μηχανολογικάς ή ηλεκτρολογικάς ή ηλεκτρομηχανολογικάς εγκαταστάσεις, ως αύται θέλουνται καθορισθή και καταταχθή δια των εκδοθησομένων διαταγμάτων, συμφώνως τω άρθρω 5 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η άσκησις του επαγγέλματος, άνεν όμως χρήσεως των τίτλου «διπλωματούχου μηχανολόγου» ή «διπλωματούχου ηλεκτρολόγου» ή «διπλωματούχου μηχανολόγου - ηλεκτρολόγου» ή «διπλωματούχου ναυπηγού» ....». Δηλαδή κανένας μη διπλωματούχος ΜΜ, ΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΜΗΜ, ΝΜΜ δεν δικαιούνται πρόσβαση σε μη απλές ΗΜ εγκαταστάσεις, άρα ούτε, για παράδειγμα, οι απόφοιτοι των ΤΕΙ. Οπότε, συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα Προεδρικά και άλλα Διατάγματα που καθορίζουν δικαιώματα αποφοίτων ΤΕΙ, εφόσον δεν μπορούν – ως Διατάγματα – να καταργούν ή να υπερβαίνουν Νόμο, δίνουν στους αποφοίτους των ΤΕΙ δικαιώματα εκτέλεσης εργασιών, μελετών και πραγματογνωμοσυνών πάντα με την δεδομένη και υποχρεωτική επίβλεψη διπλωματούχου μηχανικού.

4.4.3 Υπάρχουν διάφορα αιτήματα διπλωματούχων μηχανικών (χημικών, αρχιτεκτόνων κλπ) για εκτέλεση μελετών, κατασκευών κλπ. διαφόρων μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, π.χ ανελκυστήρων. συνεργείων αυτοκινήτων.

4.4.4 Για τα δύο αυτά παραδείγματα, η **Επιτροπή αποφαίνεται**, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ότι τα συνεργεία αυτοκινήτων και οι ανελκυστήρες είναι μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις αλλά όχι χημικές. Αρα, οι ως άνω διπλωματούχοι μηχανικοί έχουν δικαίωμα μόνο επί απλών, τέτοιων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με **όλα τα όρια** που θεσπίζουν τα σχετικά διατάγματα (π.χ. ηλεκτρολογική εγκατάσταση ηλεκτρικά κινούμενου εξοπλισμού ισχύος έως 1,5 kW και λοιπά όρια πλέον του ορίου των 25 kW συνολικής ισχύος της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης και του ορίου των 50 Hp εγκατεστημένης ισχύος κινητήριου μηχανολογικού εξοπλισμού).

4.4.5 Σύμφωνα με τα ΒΔ του 50 και 53: Άρθρο 2: « ... Πάσαι οι λοιπά εγκαταστάσεις ως και οι εγκαταστάσεις της ειδικότητας ΣΤ θεωρούνται ως μη απλάί εγκαταστάσεις ... »

4.4.6 Οι εγκαταστάσεις της ΣΤ είναι εκρηκτικά, καύσμα κλπ. και οι λοιπές είναι όσες δεν αναφέρονται ρητά, που ουδέποτε είναι απλές. Οι δε μη απλές εγκαταστάσεις εκπονούνται μόνο από ΜΜ, ΗΜ, ΜΗΜ, ΗΜΜΗΥ, ΝΜΜ, πλην των χημικών εξ αυτών, που εκπονούνται σε συνεργασία με ΧΜ.

4.4.7 Τα διατάγματα που καθορίζουν τα όρια των απλών εγκαταστάσεων (στις οποίες οι λοιποί διπλ. μηχανικοί έχουν δικαίωμα) είναι πολυπληθή, διεσπαρμένα στην νομοθεσία και πολλάκις τροποποιημένα, πιθανόν να ερμηνευθούν υποκειμενικά και γι' αυτό πρέπει να γίνει μια συγκεντρωτική καταγραφή και κωδικοποίησή τους, ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να γνωρίζει σαφώς στην εκάστοτε χρονική στιγμή ποια εγκατάσταση είναι απλή και ποια όχι.

4.4.8 Καταγράφονται ενδεικτικά μερικά από τα όρια, τα οποία έχουν απαντηθεί στη νομοθεσία:

- 4.4.8.1 Αξία εξοπλισμού 1.000.000 δρχ.
- 4.4.8.2 Απονσία ατμολέβητα.
- 4.4.8.3 Θέρμανση 40.000 kcal/h.
- 4.4.8.4 Αποθήκευση καυσίμων 10tn.
- 4.4.8.5 Εγκατεστημένη ισχύς μηχανολογικού εξοπλισμού 50 HP
- 4.4.8.6 Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις: ισχύς ηλεκτρικά κινούμενον εξοπλισμού 1,5 kW
- 4.4.8.7 Συνολική ισχύς Ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων 25 kW

4.4.9 Επίσης επισημαίνουμε ότι με τη πάροδο των ετών (από το 1934) και την – σε αυτό το διάστημα – εξέλιξη της τεχνολογίας, σχεδόν καμία ΗΜ εγκατάσταση δεν είναι απλή, εφόσον κατ' αρχήν υπάρχουν σήμερα πολλές σύγχρονες εγκαταστάσεις που δεν αναφέρονται στα ΒΔ και άρα εντάσσονται, σύμφωνα με τα ΒΔ του 50 και 53: Άρθρο 2: « ... Πάσαι οι λοιπαί εγκαταστάσεις ... θεωρούνται ως μη απλαί εγκαταστάσεις ... » στις λοιπές - μη απλές και επιπλέον οι πιο πολλές από τις αναφερόμενες εγκαταστάσεις έχουν σήμερα μέγεθος που υπερβαίνει τα προαναφερθέντα όρια.

4.4.10 Επίσης εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υφίσταται η έννοια της απλής για άλλες ειδικότητες, π.χ. απλή στατική μελέτη, η απλή αρχιτεκτονική μελέτη κλπ.

5 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

5.1 Η Επιτροπή λειτούργησε σε πνεύμα συνεργασίας, όπως αρμόζει σε αλληλοσεβόμενους Διπλωματούχους Μηχανικούς. Συμφώνησε και ομοφώνησε στο γενικό πλαίσιο των θεμάτων που εξέτασε και σε όλα πλην δύο ειδικών ερωτημάτων (κολυμβητικές δεξαμενές και ενεργητική πυροπροστασία), στα οποία η υφιστάμενη νομοθεσία επιδεχόταν αρκούντως διαφορετική ερμηνεία ώστε να χωρούν δύο διαφορετικές ανά περίπτωση απόψεις.

5.2 Η Επιτροπή θεωρεί εαντόν αναρμόδιο να νομοθετήσει και να διεκδικήσει επαγγελματικά δικαιώματα. Ευελπιστεί, μόνο, ότι το παρόν της Πόρισμα θα βοηθήσει τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ και τους νομοθέτες της χώρας να προχωρήσουν επιτυχώς στην επίλυση των χρονιζόντων προβλημάτων δραστηριοποίησης Διπλωματούχων Μηχανικών, μέσα από τον εκσυγχρονισμό, αποσαφήνιση και συμπλήρωση της συνολικής σχετικής νομοθεσίας και σεβόμενοι το σύγχρονο, διεθνές ρυθμιστικό πλαίσιο τεχνικών επαγγελμάτων.

Η Επιτροπή

Αραβώσης Κωνσταντίνος-Ευάγγελος, ΜΜ

Κουλουμπή Νίκη, ΧΜ

Κουκουτός Παναγιώτης, ΜΜ

Μπίκος Στυλιανός, ΧΜ

Σταματάκης Κωνσταντίνος, ΜΜ και ΧΜ

Αθήνα, Παρασκευή 13 Νοεμβρίου 2009